

Infància

En família

Carlos González

Però si abans s'ho menjava!

“Ja no vol la fruita, que abans li agradava tant”. “El peix se'l menjava la mar de bé, i ara no hi ha manera”. “Cada cop es torna més llepafils amb el menjar”. Les preferències alimentàries canvien al llarg de la vida d'una manera bastant típica (tot i que sempre hi ha excepcions)

Els nadons, a partir dels sis mesos, habitualment mengen de tot. Bé, n'hi ha que només volen el pit i no mengen res durant mesos; però quan finalment es decideixen, mengen de tot. De fet ja han començat, mesos abans, a ficar-s'ho tot a la boca. Amb un nen que xucla llapis i claus, el dit de l'avi i el comandament de la tele, un nen a qui més d'un cop hem hagut de treure de la boca un tros de paper estovai, i que quan comenci a gatejar s'interessarà per la terra dels testos i les galetes del gos, ¿a qui li pot estranyar que també es fiqui a la boca enciam, lluç o pebrot escalivat?

A partir de l'any o any i mig, en canvi, és habitual que comencin a rebutjar coses. Ara no vol bledes, ara no vol lleties, ara no vol peix, ara no vol res de color verd... Algunes de les seves preferències són cícliques: durant uns mesos sembla que es deleix pel plàtan o per l'ou dur, més tard no els vol ni veure i l'any següent els redescobreix amb entusiasme. Altres preferències són més persistents, i a molts nens la fruita els agrada poc, la verdura encara menys, la sopa no gaire, i el peix ni veure'l. A poc a poc van restringint la seva dieta, fins a arribar al típic “menú infantil”. Si demà vénen a menjar a casa seva uns amics amb un nen de vuit anys, què els cuinarà? Coliflor i lluç o macarrons i pollastre? Tots sabem que *els altres* nens mengen macarrons i pollastre, però ens sorprèn (i ens preocupa) que ho faci el nostre.

No cal que li doni macarrons cada dia al seu fill. Un dia hi ha macarrons i l'altre hi haurà coliflor. Però ha de comprendre que de coliflor potser en menjarà menys, i probablement protestarà. No passa res. Si vol, que en mengi, i si no vol, que no en mengi. No cal insistir-hi, no cal prometre, enganyar o distreure, no cal córrer a cuinar una altra cosa si el nen no ha demanat res, si simplement no vol menjar. Amb l'adolescència i primera joventut començaran de nou a tastar altres aliments. Aliments nous, aliments rars, aliments exòtics. El públic habitual dels restaurants japonesos, vietnamites o indonesis són joves de vint o trenta anys, que troben grans dificultats per convèncer els seus pares, per no parlar dels seus avis, per acompanyar-los: “A mi no m'enredis amb coses rares, jo vull una paella de les de tota la vida!”

Carlos González és doctor en pediatria

Els diners no són un joc

És important educar les criatures en l'economia, perquè aprenguin a estalviar, emprendre i col·laborar

PALOMA A. USÓ

FOTO. CRISTINA CALDERER

El valor dels diners és molt més que un joc per a la canalla. Educar les criatures en conèixer l'economia els aportarà molts valors com que siguin responsables i que aprenguin a negociar, col·laborar, estalviar i, fins i tot, emprendre. Els experts consultats recomanen començar a parlar de la gestió de l'economia particular i familiar a l'entorn dels 7 anys, quan els infants ja poden conscienciar-se que el caixer no dona els diners perquè és màgic, sinó perquè els adults, amb la seva feina, els guanyen i els guarden al banc.

Montse Junyent, formada en direcció i administració d'empreses, fa uns anys que ha fet un canvi de vida i s'ha dedicat a escriure contes infantils i fer tallers educatius per fomentar l'economia del bé comú i l'economia sostenible. Aconsella que als infants se'ls ha de transmetre “el valor dels diners, que costen de guanyar i que se n'ha de fer un ús étic. “Des que els nens són petits, els hem d'explicar que totes les decisions que prenem són econòmiques: si comprem amb cistell o bossa de plàstic, si consumim totes les joguines que ens demana i acumulem, usem i llençem o les reciclem, si reaprofitem roba o no, si malbaratem menjar...”, exemplifica. “Quan ja són més grans –aconsella– val la pena fer-los veure la quantitat d'accions insostenibles que fem: una bossa de plàstic

que acaba al mar triga 450 anys a desintegrar-se, la Terra és finita i ens hem de responsabilitzar i cuidar-la. Adults i nens ens hem de fer conscients i coresponsables de la relació amb la gent, l'entorn i el món i la nostra manera de consumir”.

Economia del bé comú

Junyent defensa també l'economia del bé comú: “S'ha de contribuir a la construcció d'un sistema de vida més sostenible i més just”. Aposta per “transmetre i donar a conèixer models econòmics alternatius sostenibles i ajudar les criatures a créixer com a persones compromeses, amb criteri, informació i voluntat de canviar allò que no els agradi”. Amb els seus contes i tallers mira de transmetre valors com “el compromís, la sostenibilitat, l'honestat, la

innovació i la creativitat”. Junyent reconeix que la “sostenibilitat és un tema que es treballa i preocupa a l'escola”, però detecta que “l'economia, des d'una visió més ètica i responsable, no s'imparteix tant com caldria”.

Miquel Morante és economista de formació, director de banca privada i professor universitari en matèria financera. A més, és pare del Marc, de 15 anys, i l'Elsa, de 12, i es defineix com a emprendedor. En els darrers anys, ha publicat dos contes infantils, *El geni de l'estalvi* i *El geni empreneur*, des dels quals, amb bon humor i un text planer, anima els lectors més joves perquè estalviïn i que generin idees de negoci. “A casa nostra, sempre hem parlat de la cultura dels diners i del valor de l'estalvi amb els nens, especialment quan ja sabien diferenciar entre la fantasia i la realitat. I ara,

de més grans, estan ben entrenats”. Morante reconeix que parlar d'economia amb els fills “els ha anat molt bé perquè han après a esforçar-se i a treballar pel que volen”. Si se'ls ha de donar setmanada o no, Morante creu que és un bon incentiu i que “ben

dosificada i adaptada a cada edat, els pot ajudar a autogestionar-se”.

Fer-ne un joc

L'últim projecte de Morante és la creació d'un joc de taula per a entre 2 i 4 persones, a partir de 9 anys, que permet jugar en família i endinsar-se en els mercats financers, “els grans desconeguts”, segons l'economista. Es diu *Speculity* i, entre altres aspectes, jugant es descobreix “la importància de les primeres matèries (petroli, aliments...) i com ens pot afectar el dia a dia, el mercat de l'emissió de deute d'empreses i estat, el de divises, el de la borsa i l'immobiliari, que, potser, és el més conegut”. Els jugadors poden operar, com a màxim, en tres mercats i van vivint diferents situacions. Guanya qui abans arriba a tenir dos milions d'euros. “L'he simplificat molt perquè sigui un joc senzill i atractiu. L'objectiu és aprendre a guanyar diners i a invertir en els mercats financers fent servir els instruments que hi ha per

Més informació

www.educarxtransformar.com

- ‘Yo de mayor quiero ser e-co-no-mis-ta’, de Montse Junyent (Editorial Leqtor)
- ‘Quantes arrels de gerd necessites per ser feliç?’, de Montse Junyent (Editorial Comanegra)
- ‘El geni de l'estalvi’ i ‘El geni empreneur’, de Miquel Morante (Emprendia Editorial)

ECONOMIA FÀCIL. Els germans Elsa i Marc juguen amb la maqueta del joc Speculity, creat pel seu pare, Miquel Morante.

Kidnelis
aposta per l'emprenedoria

La marca Kidnelis, de l'empresa Sabadell Shop, treballa en la creació d'un joc de taula d'emprenedoria amb el departament d'empresa del campus sabadellenc de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). "Serà un joc adreçat a infants d'entre 8 i 12 anys i que vol incentivar la seva capacitat d'emprenedoria, amb creativitat i perseverança", segons detalla la professora Carme Casabancas. Des de Kidnelis, l'emprenedor Joan Reixach i l'educadora infantil Neus Salomó es mostren il·lusionats en la creació d'aquest nou joc de la casa. Com la resta de les seves creacions (Kidnelis, L'Inventor d'Objectes, Matematikus, Sac...), "també transmetrà uns bons valors educatius com el del treball en equip, l'esforç, calcular despeses i guanys, i mantenir la il·lusió de creure en un projecte personal, tot i els entrebancs". Salomó sap del que parla perquè mentre estudiava magisteri va decidir emprendre i crear un nino de drap, el Sac, que ensenya als nens majors de 2 anys a vestir-se sols.

guanyar-ne més, protegir-te i no perdre", detalla el seu creador. "Amb aquestes eines aprens a conviure amb els riscos que hi ha i com afrontar-los. Hi ha un parell de caselles de preguntes i ho he dividit en qüestions per a adults i per a nens. La meua filla m'ha ajudat

en les infantils", apunta Morante.

¿I per què el nom d'especulador, que sol associar-se a una mala persona? "L'especulació ha existit des que hi ha la vida. L'especulador el que vol és el màxim de benefici, però no vol dir que et robarà. Hem de treure'ns

aquesta idea dolenta de l'especulació. És un joc que l'ajuda a gestionar les dificultats, els regals de la vida i també a somiar amb ambició".

Alguns valors

En els seus tallers a les escoles, Montse Junyent proposa els valors de

l'economia del bé comú mitjançant els seus llibres, jocs cooperatius i una part lúdica. "Tots hem jugat al Monopoly, on es promou la competència i l'afany de benefici individual. En canvi, després del taller, els alumnes veuen que hi ha una altra manera

d'actuar que és la cooperació i buscar un benefici col·lectiu. Els diners no han de ser el fi, sinó el mitjà. El joc i la lectura lúdica permeten entrar en aquests temes connectant amb les emocions. Per tant, l'aprenentatge és més profund".

FUNDACIÓ EDUCATIVA DOMINGUES ANUNCIATA PARE COLL

FEDAC

24 ESCOLES
arreu de Catalunya
construint el futur
per als teus fills.

VÉNS?

www.fedac.cat

PROJECTE MULTILINGÜE
Potenciem la competència comunicativa en llengua anglesa.

APRENENTATGE/SERVEI
Projecte escolar integrat a l'entorn i la ciutat

ESCOLA VERDA
Som escoles amb certificació d'Escola Verda. Treballem per aconseguir un món més sostenible.

TÀCNI
Utilitzem les tecnologies de l'aprenentatge i el coneixement amb els nostres alumnes en un entorn d'aprenentatge innovador.

#avuidemà
2016-17

FEDAC LLEIDA
Lleida
T. 973282563

FEDAC GUISSONA
Guissona
T. 973550082

FEDAC SANT ANDREU
Barcelona
T. 933468001

FEDAC Cerdanyola
Cerdanyola
T. 935802875

FEDAC RIPOLLET
Ripollet
T. 935809566

FEDAC MONTCADA
Montcada i Reixac
T. 935641696

FEDAC AMÍLCAR
Barcelona
T. 933571554

FEDAC HORTA
Barcelona
T. 934274496

FEDAC SANT ANDREU
Barcelona
T. 933468001

FEDAC CASTELLAR
Castellar del Vallès
T. 937145385

FEDAC RIPOLLET
Ripollet
T. 935809566

FEDAC MONTCADA
Montcada i Reixac
T. 935641696

FEDAC STA COLOMA
Sta Coloma Gramonet
T. 933861031

FEDAC CANET
Canet de Mar
T. 937940790

FEDAC PINEDA
Pineda de Mar
T. 937623292

FEDAC CASTELLAR
Castellar del Vallès
T. 937145385

FEDAC SANT FELIU
St. Feliu de Codines
T. 938661127

FEDAC VIC
Vic
T. 938893351

FEDAC MANRESA
Manresa
T. 938728400

FEDAC SÚRIA
Súria
T. 938694173

FEDAC MONISTROL
Monistrol Montserrat
T. 938350181

FEDAC SANT VICENÇ
St Vicenç de Castelló
T. 938330305

FEDAC GIRONELLA
Gironella
T. 938250426

FEDAC PRATS
Prats de Lluçanès
T. 938508189

FEDAC SANT NARCÍS
Girona
T. 972233142

FEDAC PONT MAJOR
Girona
T. 972207279

FEDAC SALT
Salt
T. 972233681

FEDAC ANGLÈS
Anglès
T. 972421206

